

De pentekeningen van / Les dessins à la plume
de Emiel **WALRAVENS** (1879-1914)

17) De afbeeldingen in / Les illustrations dans
Hoe men burgemeester wordt (1910)
van / de Jan Renier **SNIEDERS** (1812-1888).

Het is tijd hulde aan Emiel WALRAVENS te bewijzen / Il est temps de rendre hommage à Emiel WALRAVENS.

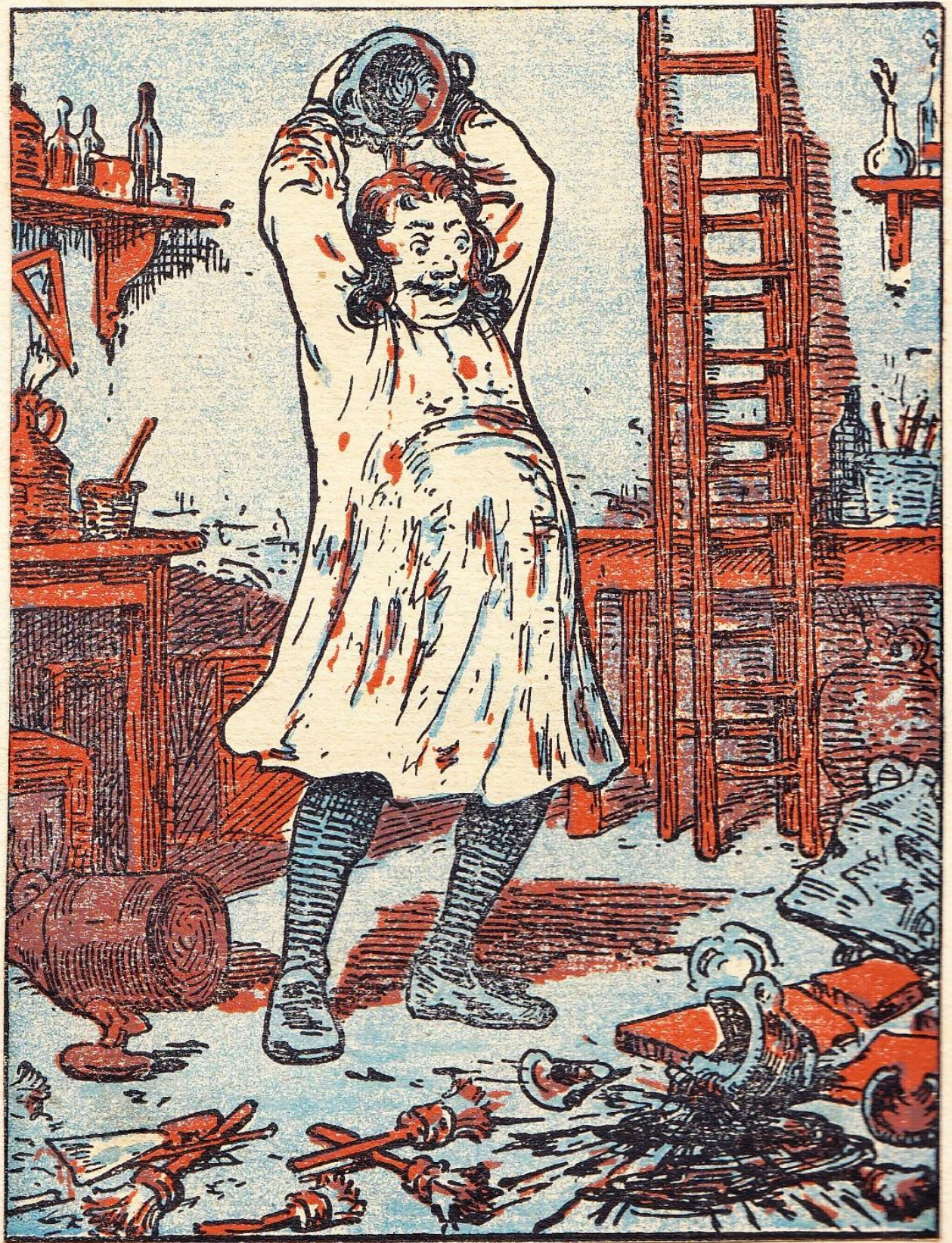
Er zijn bijna geen artikels over hem / Il n'y a presque pas d'articles sur lui.

De uitgever Lode OPDEBEEK (1869-1930), in de loop van de tijd, denkt dat sommige pentekeningen van Emiel WALRAVENS aan Edmond VAN OFFEL (1871-1959) te wijten zijn. / Au fil du temps, l'éditeur Lode OPDEBEEK pense que certains des dessins d'Emiel WALRAVENS sont dus à Edmond VAN OFFEL.

De beste oplossing om hem een hulde te bewijzen is zijn pentekeningen te reproduceren * . / La meilleure solution pour lui rendre hommage consiste à reproduire ses illustrations * .

We beschikken over uitgaven van 1923 en 1925 van het boek / Nous disposons d'éditions de 1923 et 1925 du livre.

Bernard GOORDEN

HOE MEN BURGEMEESTER WORDT

door

Dr J. RENIER SNIEDERS

Met Pentekeningen van EMIEL WALRAVENS

VIJFDE DRUK

1925.

Uitgeversfirma L. J. Janssens & Zonen. — Antwerpen.

...waar hij zijn verfpotten in stukken stamppte... (blz. 12)

Pentekening bladzijde **6** / illustration page **6**
van de uitgave 1923 / de l'édition 1923
bladzijde **11** / illustration page **11**
van de uitgave 1925 / de l'édition 1925
hoofdstuk **III** / chapitre **III** :
« *Bernardus Klipper en Louisa Leroux* »

Mijnheer Klipper vluchtte door het venster... (III)

Pentekening bladzijde **7** / illustration page **7**
van de uitgave 1923 / de l'édition 1923
hoofdstuk **III** / chapitre **III** :
« *Weerwolven en Heidedieven* »
bladzijde **45** / illustration page **45**
van de uitgave 1925 / de l'édition 1925
hoofdstuk **V** / chapitre **V** :
« *Genoeglijke dagen van een kandidaat* »

De gekroonde Klipper (VII)

Pentekening bladzijde **57** / illustration page **57**
van de uitgave 1923 / de l'édition 1923
bladzijde **79** / illustration page **79**
van de uitgave 1925 / de l'édition 1925
hoofdstuk **VII** / chapitre **VII** :
« *Op de Koffie / eerste bedrijf* »

Men dronk honderd heilteugen op de gezondheid van den
nieuwen raadsheer... (IX)

Pentekening bladzijde **81** / illustration page **81**
van de uitgave 1923 / de l'édition 1923
bladzijde **94** / illustration page **94**
van de uitgave 1925 / de l'édition 1925
hoofdstuk **IX** / chapitre **IX** :
« *De lange gewenschte dag* »

En dreigde met kooltang... (X)

Pentekening bladzijde **89** / illustration page **89**
van de uitgave 1923 / de l'édition 1923
bladzijde **25** / illustration page **25**
van de uitgave 1925 / de l'édition 1925
hoofdstuk **X** / chapitre **X** :
« *Naar boven, naar beneden* »

BIBLIOGRAFIE / BIBLIOGRAPHIE.

Hoe men burgemeester wordt.

[c:lv:1039458]

Hoe men burgemeester wordt

Snieders, Jan Renier ; [ill.] Walravens, Emiel. - Antwerpen : Janssens [Uitgegeven door/bij], 1910. - 119 p., ill.

Erfgoedbibliotheek Hendrik
Conscience

C 94537 [S0-269
e]

Magazijn- Raadpleging ter
plaatse

[c:lv:6826641]

Hoe men burgemeester wordt

Snieders, Jan Renier ; [ill.] Walravens, Emiel. - Antwerpen : Janssens [Uitgegeven door/bij], 1923. - 97 p., ill.

Erfgoedbibliotheek Hendrik
Conscience

697389 [C0-389
d]

Magazijn- Raadpleging ter
plaatse

[c:lv:14292]

Hoe men burgemeester wordt

Snieders, Jan Renier ; [ill.] Walravens, Emiel. - 5 ed. - Antwerpen : Janssens [Uitgegeven door/bij], 1925. - 106 p., ill. - (Werken / Snieders, Jan Renier. - Antwerpen, 1923 - 1926; vol. 1925: 4)

Erfgoedbibliotheek Hendrik
Conscience

C 82617:18 [S0-
189 f]

Magazijn- Raadpleging ter plaatse

UAntwerpen - Bibliotheek
Stadscampus

MAG-OW-B 80684

Magazijn- Plaats een
documentaanvraag

Stad Antwerpen | Cultuur, Sport, Jeugd en Onderwijs | Musea en Erfgoed | **Erfgoedbibliotheek Hendrik Conscience**

(EHC) Hendrik Conscienceplein 4 | 2000 Antwerpen

BIBLIOGRAFIE / BIBLIOGRAPHIE.

Meesterwerken van / chefs-d'oeuvre de Emiel Walravens.

Tijl Uilenspiegel in Vlaanderen (1904) van Jan Bruylants * :

http://www.dbnl.org/tekst/bruy002tijl01_01/

De wonderlijke lotgevallen van Jan zonder Vrees (1910) van Constant de Kinder * :

http://www.dbnl.org/tekst/kind008wond01_01/colofon.php

http://www.dbnl.org/tekst/kind008wond01_01/kind008wond01_01.pdf

http://www.dbnl.org/arch/kind008wond02_01/pag/kind008wond02_01.pdf

Over / Au sujet de Emiel Walravens.

WYNANTS, Maurits ; “*Emiel Walravens, of de zoektocht naar een nagenoeg onbekend kunstenaar*”, in **Het Hof van Melijn** (driemaandelijks ledenblad van de vzw « *De vrienden van de School van Tervuren* »), Tervuren, 13 (2000), nr. 2, bladzijden 18-27.

GOORDEN, Bernard ; « De pentekeningen van / Les dessins à la plume de Emiel **WALRAVENS** (1879-1914) : **1**) De afbeeldingen in / Les illustrations dans **Groeninghe** ** (1910) van / de Abraham **HANS** » :

<http://www.idesetautres.be/upload/EMIEL%20WALRAVENS%20AFBEELDINGEN%20ILLUSTRATIONS%2001%20GROENINGHE%20ABRAHAM%20HANS%20BGOORDEN.pdf>

GOORDEN, Bernard ; « De pentekeningen van / Les dessins à la plume de Emiel **WALRAVENS** (1879-1914) : **2**) De afbeeldingen in / Les illustrations dans **Het nevelmanteltje** (1923 ?) van / de K. **BOUTER** (= Lode **OPDEBEEK**) :

<http://www.idesetautres.be/upload/EMIEL%20WALRAVENS%20AFBEELDINGEN%20ILLUSTRATIONS%2002%20NEVELMANTELJTJE%20kBOUTER%20BGOORDEN.pdf>

GOORDEN, Bernard ; « De pentekeningen van / Les dessins à la plume de Emiel **WALRAVENS**

(1879-1914) : **3)** De afbeeldingen in / Les illustrations dans ***De bokkenrijders in het land van Valkenberg*** (1910) van / de Pieter **ECREVISSE** (1804-1879) :

<http://www.idesetautres.be/upload/EMIEL%20WALRAVENS%20AFBEELDINGEN%20ILLUSTRATIONS%2003%20BOKKENRIJDERS%20LAND%20VALKENBERG%20PIETER%20ECREVISSE%20BGOORDEN.pdf>

N.B. : in een heruitgave van 1979 dankzij Albert VAN HAGELAND, in de reeks “***Vlaamse volksboeken***”, zijn er andere afbeeldingen maar, op eerste zicht, geen van Emiel WALRAVENS. Gratis te downloaden via LINK

<http://www.dbnl.org/titels/titel.php?id=ecre001bokk02>

GOORDEN, Bernard ; « De **pentekeningen** van / Les dessins à la plume de Emiel **WALRAVENS** (1879-1914) : **4)** De afbeeldingen in / Les illustrations dans ***Het kraaiennest*** (1912) van / de Jan Renier **SNIEDERS** (1812-1888) :

<http://www.idesetautres.be/upload/EMIEL%20WALRAVENS%20AFBEELDINGEN%20ILLUSTRATIONS%2004%20KRAAIENNEST%20SNIEDERS%20BGOORDEN.pdf>

GOORDEN, Bernard ; « De **pentekeningen** van / Les dessins à la plume de Emiel **WALRAVENS** (1879-1914) : **5)** De afbeeldingen in / Les illustrations dans ***Maria van Brabant*** (1903) van / de Hubert **MELIS** (1872-1949) :

<http://www.idesetautres.be/upload/EMIEL%20WALRAVENS%20AFBEELDINGEN%20ILLUSTRATIONS%2005%20MARIA%20VAN%20BRABANT%20MELIS%20BGOORDEN.pdf>

GOORDEN, Bernard ; « De **pentekeningen** van / Les dessins à la plume de Emiel **WALRAVENS** (1879-1914) : **6**) De afbeeldingen in / Les illustrations dans **Genoveva van Brabant** (1866 **en** 1918). Une œuvre traitée par 2 auteurs : Johana-Desideria **COURTMANS-BERCHMANS** (1811-1890) et Jan **VERRIEST**, pseudonyme que nous avons percé à jour, de Lode OPDEBEEK :

<http://www.idesetautres.be/upload/EMIEL%20WALRAVENS%20AFBEELDINGEN%20ILLUSTRATIONS%2006%20GENOVEVA%20VAN%20BRABANT%20BGOORDEN.pdf>

GOORDEN, Bernard ; « De **pentekeningen** van / Les dessins à la plume de Emiel **WALRAVENS** (1879-1914) : **7**) De afbeeldingen in / Les illustrations dans **De laatste lotgevallen van Robert en Bertrand** (1905) **van** / de Jan **BRUYLANTS** (1871-1928) :

<http://www.idesetautres.be/upload/EMIEL%20WALRAVENS%20AFBEELDINGEN%20ILLUSTRATIONS%2007%20ROBERT%20EN%20BERTRAND%20BRUYLANTS%20BGOORDEN.pdf>

GOORDEN, Bernard ; « De **pentekeningen** van / Les dessins à la plume de Emiel **WALRAVENS** (1879-1914) : **8**) De afbeeldingen in / Les

illustrations dans *De dodenvelden van Siberië* (1890) van / de Victor von **FALK** (1861-1926) :

<http://www.idesetautres.be/upload/EMIEL%20WALRAVENS%20AFBEELDINGEN%20ILLUSTRATIENS%2008%20DODENVELDEN%20SIBERIE%20VON%20FALK%20BGOORDEN.pdf>

GOORDEN, Bernard ; « De **pentekeningen** van / Les dessins à la plume de Emiel **WALRAVENS** (1879-1914) : **9**) De afbeeldingen in / Les illustrations dans *Vlaamsch Bloed* (1906) van / de Lodewijk **VAN LAEKEN** (1869-1930) :

<http://www.idesetautres.be/upload/EMIEL%20WALRAVENS%20AFBEELDINGEN%20ILLUSTRATIENS%2009%20VLAAMSCH%20BLOED%20LODEWIJK%20VAN%20LAEKEN%20BGOORDEN.pdf>

GOORDEN, Bernard ; « De **pentekeningen** van / Les dessins à la plume de Emiel **WALRAVENS** (1879-1914) : **10**) De afbeeldingen in / Les illustrations dans *Leopold II* (uitgavedatum : vóór 1912) van / de Abraham **HANS** (1882-1939) :

<http://www.idesetautres.be/upload/EMIEL%20WALRAVENS%20AFBEELDINGEN%20ILLUSTRATIENS%2010%20LEOPOLD%20II%20ABRAHAM%20HANS%20BGOORDEN.pdf>

GOORDEN, Bernard ; « De **pentekeningen** van / Les dessins à la plume de Emiel **WALRAVENS** (1879-1914) : **11**) De afbeeldingen in / Les illustrations dans *Lange Wapper* (o. a. 1912) van / de Karel **ADRIAENSSENS** en van / de Abraham **HANS** (1882-1939) :

<http://www.idesetautres.be/upload/EMIEL%20WALRAVENS%20AFBEELDINGEN%20ILLUSTRATIONS%2011%20LANGE%20WAPPER%20BGOORDEN.pdf>

GOORDEN, Bernard ; « De **pentekeningen** van / Les dessins à la plume de Emiel **WALRAVENS** (1879-1914) : **12**) De afbeeldingen in / Les illustrations dans ***De brandstichter*** (1923) van / de Jan Renier **SNIEDERS** (1812-1888) :

<http://www.idesetautres.be/upload/EMIEL%20WALRAVENS%20AFBEELDINGEN%20ILLUSTRATIONS%2012%20BRANDSTICHTER%20SNIEDERS%20BGOORDEN.pdf>

GOORDEN, Bernard ; « Welke **pentekeningen** van Emiel **WALRAVENS** (1879-1914) waren in Abraham **HANS'** ***Antwerpen in zijn verleden*** (1907) ? ... » :

<http://www.idesetautres.be/upload/EMIEL%20WALRAVENS%20AFBEELDINGEN%20ILLUSTRATIONS%20ANTWERPEN%20IN%20ZIJN%20VERLEDEN%201%20ABRAHAM%20HANS%20BGOORDEN.pdf>

GOORDEN, Bernard ; « De **pentekeningen** van / Les dessins à la plume de Emiel **WALRAVENS** (1879-1914) : **13**) De afbeeldingen in / Les illustrations dans ***De Italiaansche vuurwerkmaker van*** / de Abraham **HANS** (1882-1939) :

<http://www.idesetautres.be/upload/EMIEL%20WALRAVENS%20AFBEELDINGEN%20ILLUSTRATIONS%2013%20ITALIAANSCH%20VUURWERKM>

[AKER%20ABRAHAM%20HANS%20BGOORDEN.pdf](#)

GOORDEN, Bernard ; « De **pentekeningen** van / Les dessins à la plume de Emiel **WALRAVENS** (1879-1914) : **14**) De afbeeldingen in / Les illustrations dans **Alva's standbeeld van** / de Abraham **HANS** (1882-1939) :

<http://www.idesetautres.be/upload/EMIEL%20WALRAVENS%20AFBEELDINGEN%20ILLUSTRATIONS%2014%20ALVAs%20STANDBEELD%20ABRAHAM%20HANS%20BGOORDEN.pdf>

GOORDEN, Bernard ; « De **pentekeningen** van / Les dessins à la plume de Emiel **WALRAVENS** (1879-1914) : **15**) De afbeeldingen in / Les illustrations dans **Jeanne d'Arc** (1898) **van** / de Lodewijk **VAN LAEKEN** (1869-1930) :

<http://www.idesetautres.be/upload/EMIEL%20WALRAVENS%20AFBEELDINGEN%20ILLUSTRATIONS%2015%20JEANNE%20ARC%20LODEWIJK%20VAN%20LAEKEN%20BGOORDEN.pdf>

GOORDEN, Bernard ; « De **pentekeningen** van / Les dessins à la plume de Emiel **WALRAVENS** (1879-1914) : **16**) De afbeeldingen in / Les illustrations dans **Vade-Mecum voor den Tooneelspeler – Liefhebber** (1910) **van** / de Lode **KRINKELS** (1858-1921).

In dit boek is er ook een verrassing, een « *publiciteit* » voor **HILPERIC EN FREDEGONDE** / Dans ce livre il y a aussi une surprise, une « *publicité* » pour **HILPERIC EN FREDEGONDE**

<http://www.idesetautres.be/upload/EMIEL%20WALRAVENS%20AFBEELDINGEN%20ILLUSTRATIONS%2016%20VADE%20MECUM%20TONEELSPILER%20LIEFHEDDER%20KRINKELS%20BGOORDEN.pdf>

GOORDEN, Bernard ; « *Des illustrations dans 3 livres d'Abraham HANS : A travers la Belgique (Op reis door België), Kerlingaland et Schelde vrij* » :

<http://www.idesetautres.be/upload/ILLUSTRATIONS%20dans%20KERLINGALAND%20%20A%20TRAVERS%20LA%20BELGIQUE%20et%20SCHELDE%20VRIJ%20de%20Abraham%20HANS.pdf>

GOORDEN, Bernard ; « Wie heeft de handtekening van Emiel **WALRAVENS** doen verdwijnen en waarom ? **1** / Qui a fait disparaître la signature d'Emiel **WALRAVENS** et pourquoi ? **1** (De **pentekeningen** van / Les dessins à la plume de Emiel **WALRAVENS** (1879-1914) : Een afbeelding in / Une illustration dans *Histoire de Jeanne d'Arc* (1904) & *Genoveva van Brabant* (1918). »

Als U de afbeeldingen wilt vergelijken / Si vous souhaitez comparer les illustrations :

<http://www.idesetautres.be/upload/EMIEL%20WALRAVENS%20VERDWENEN%20HANDTEKENING%20SIGNATURE%20DISPARUE%201%20BGOORDEN.pdf>

GOORDEN, Bernard ; « *B. H. HANS est-il le même illustrateur que **E. HANS** ? ... / Is B. H.*

HANS dezelfde illustror als E. HANS ? ... »
(Prachtige pentekeningen o. a. van windmolens /
De superbes illustrations, e. a. de moulins à vent) :
<http://www.idesetautres.be/upload/BH%20HANS%20EHANS%20ILLUSTRATIONS%20AFBEELDINGEN%20ABRAHAM%20HANS%20BGOORDEN.pdf>

**Enkele werken van Abraham HANS met
pentekeningen o. a. van Emiel Walravens /
Quelques oeuvres d'Abraham HANS avec des
illustrations e. a. d'Emiel Walravens.**

Abraham **HANS** ; *Kerlingaland* (Geschiedenis,
legenden, zeden en gewoonten der
kustbewoners); Antwerpen, Lodewijk Opdebeek ;
1912, 267 pages.

INHOUDSOPGAVE

Van Abraham **HANS**' *Kerlingaland*
+ **register afbeeldingen**

met **INTERNET links** naar de **22** hoofdstukken
die **GRATIS** te downloaden zijn.

<http://www.idesetautres.be/upload/KERLINGALAN D%20ABRAHAM%20HANS%20INHOUDSOPGAV E%20TABLE%20MATIERES%20HOOFDSTUKKE N%20CHAPITRES%2001-25%20REGISTER%20INDEX%20AFBEELDINGE N%20ILLUSTRATIONS%20BGOORDEN.pdf>

Abraham **HANS** ; *A travers la Belgique* ; Anvers,
Lode Opdebeek ; s. d. : 1911 ? ; 3 tomes en 1

volume : 95 + 102 + 151 pages (titre originel : *Op reis door België*).

TABLE DES MATIERES de *A travers la Belgique* d'Abraham **HANS** + **index des illustrations** avec liens **INTERNET** vers les **60** chapitres, qui peuvent être téléchargés

GRATUITEMENT :

<http://www.idesetautres.be/upload/A%20TRAVERS%20LA%20BELGIQUE%201-3%20ABRAHAM%20HANS%20TABLE%20MATIERES%20INDEX%20ILLUSTRATIONS%20AVEC%20LIENS%20INTERNET%20BGOORDEN.pdf>

Tous les titres d'*Arts et métiers* par A. **DUMOULIN** seront, dans quelques semaines, également accessibles et téléchargeables **gratuitement** sur www.idesetautres.be

« *Le lin* » :

<http://www.idesetautres.be/upload/LIN%20DUMOU LIN%201926%20ABRAHAM%20HANS.pdf>

« *Le pain* » :

<http://www.idesetautres.be/upload/PAIN%20DUM OULIN%201926%20ABRAHAM%20HANS.pdf>

« *La pierre* » :

<http://www.idesetautres.be/upload/PIERRE%20DU MOULIN%201926%20ABRAHAM%20HANS.pdf>

N.B. : les autres titres d'*Arts et métiers* pourraient éventuellement être mis progressivement à disposition selon un ordre de priorité déterminé par les intéressé(e)s.

ADDENDUM.

Emiel Walravens c/o Historische drukkerij Turnhout :
http://archive.historischedrukkerij.be/search?query=Emiel+Walravens&query_type=keyword&record_types%5B0%5D=Item&record_types%5B1%5D=File&record_types%5B2%5D=Collection&submit_search=Search&page=1

o. a. **Groeninghe** (1910) **

Prachtig werk !